

TITVLVS LII

Nemo me iam distrahet: ut peracto die illo: sim assidue tibi bellum illaturus.

Frustra laborabis: si lapsa die illo cēsebis posse nos a praeliando diuertere.

Cupim⁹ diē talē aduētare: ut deiceps geram⁹ sp bella tecū
Adeo me coegisti tuis iniurijs sœuire: ut eo die supato im mortales simus futuri hostes.

¶ Titulus. liij.

¶ Pacis proclamatiua familiaris.

Posteaq̄ nō mediocres nos ad bellum puocauerunt causæ: subest iam ultima praeliandi ratio: ut in pace ocioq̄ uiuatur: ut apud **Thucydidē** legiē: & **Cicero** ppulchre cōplexus est. **Nos iam dudū iuste mouerūt ad cōmunes inimicitias rationes:** quibus alteri alteris non cessimus. **Cre-** didere tui iā sibi fines nostros cōmunes esse pascuiscq̄ suis debitos. **Nos secus sensimus.** **Res dirimenda bello fuit.** **Post cruoris tantū effusum:** Mars uiam inuenit ueri. **Sub-** latae sunt discordiarū uia. In pacatissimā & tranquillissimā uenimus mentem. **Ager noster nobis relictus est.** **Vos iure cessistis.** **Iam est pax perpetua proclamāda.** **Sciant igit̄** & nostri oēs & exteri: licere publice priuatimq̄ inter nos nostrosq̄ quicqd rerū agi: & cōmerciorū omnibus transigi: sublataq̄ nobis bellorum leges præconiscq̄ uoce n̄as hæc proclamatiuas pacis litteras declarari. **Ex Mediola** no. x. kalendas **Maias.**

Thucydi-
des
Cicero.

¶ Pacis proclamatiua familiarissima.

Curate o nostrarū urbium præsidēs: passumq̄ custodes ubiq̄ publice proclamare præcones nostros: post diutina bella: inter nos **Tauriscosq̄** transacta: iam pacē indelibile esse firmatam: ut omnibus liceat quoquo modo res suas in utriusq̄ imperijs agere: tū pedemōtanis apud **Insubres** tū **Insubribus** in pedemontio: tum exteris in utrisq̄ principatibus: omnes em cessarunt discordiarū causæ: cū de iniurijs quas querebamus nobis illatas esse: pacti simus: nec cuiusq̄ uel minime rixæ super sit causa. **Lætandum autem**

TITVLVS LII

& publicam læticiam ambabus agendam partib⁹ remur: quod tam cito beneq; sedatis periculis: quæ utrifq; iminebant/pacata sint omnia. **P**roclametur igitur hæc epistola: & publicæ feruiatur læticiæ. **Ex Mediolano. ix. kalendas Maías.**

¶ Pacis proclamatiua grauis.

Theophrastus

In omni humanae uitæ actione: id præcipue quærendum docet **Theophrastus**: ut medicos bonos imitemur: qui si possunt: præseruant ualitudinem bonã: curãtq; prouidentes: ne quid accidat ægrotatiõis. **V**bi uero uel naturæ malignitate: uel uiuendi corruptela in morbũ incidit: & diligenter & cito annuntiant manibus pedibusq;: aut omnino/ aut magna ex parte ægrotationẽ tollere: ac radicitus extirpare. **I**d cum in alijs plærifq; causis uideam ualere similitudinis: tum imprimis in præliando: pace armifq; uiuendo: ut

Hesiodus

docet **Hesiodus** inquiring: **S**i pace uiuere licet: bella non quærant. **S**i bella temptanda iminent: quãto ocius sedanda sint. **P**relia sunt quibus ager sudat hominum cruore. **P**ax est: quã in terris ad conseruandum genus humanũ instituit dominus. **V**t enim bello cædunt homines: squalent urbes: sordescunt agri: sic pace nascunt uiri: splendēt ciuitates: læti sunt suis satis uberrimis coloni. lamdudum inter nos & **T**auriscos: intercedentibus quorundam discordijs finium: bella sunt gesta: in quibus nec eis condixit præliari: nec nobis quidem. **T**andem huc uentum est: ut sedatis discordiarum uijs: in perpetuam conuenerim⁹ pacem atq; concordiam. **V**t em̄ æquitas iubet: & admonuit olim **C**ato: nec nos omnia consecuti sumus quæ poscebamus: nec ipsi malimus utriq; regredi finibus q̄ p̄gredi: ne quid ad publicũ delendum odium deesset rationis: nec ut **M**arcũ **C**arbonem **C**icero factitasse refert per inique rem non nostram quæsiuimus usurpare: sed quisq; de ijs poti⁹ quæ ducebat ad se pertinere partem dimisit: q̄ si futurus in ea seruanda pertinax semper in bello tueret. **H**æc sumus a **P**latone admoniti: esse rerũ diuturnarũ

Cato

Cicero

Plato

fundam
uedit
uul:
omni
bilip
cunq
lucide
in cõ
pazet
thou.
De
uener
tate
gum
tis
rum
praco
re om
ant
tra
lrem
q̄
S
Pro
V
us
Fac
Plur
stru
Ad
nis
N
pac
lib
V

fundamenta: quibus in quiete ac ocio ut **H**orontes ait: uiuendū est. **V**bi autē in sentētia stare cōstituūt hostes: nunq̄ uiuūt: dissipantur urbes: corrunt principatus: eneruant omnia: quibus est opus uitæ nostræ. **A**t ubi mentes piæ sibi suisq; indulgent: in id deueniūt ingenij: ut omnia sileant quæ torpebāt: reficiant quæ calamitosa modo fuerāt: ueluti splēdeant: reddanturq; foelicissima. **P**ax igitur est nobis cōstitutā: & ea quidem mente: ut stabilis inuolabilisq; pmaneat: nec ullo mutari queat casu: nec ullis rerū euentibus. **D**elegimus enim futuros arbitros: si qua unq; interuenerit controuersia uel contentio. **A**d hæc autē & affinitate propinquoires facti sum⁹: ut quos fortasse diuisos sanguine mentes acrius disungebant: coniunctio proximitatis nunq; in diuersas traducat sentētias. **V**os autē o nostrarum urbiū iudices: prætores: præsides: tribuniq; publica præconis uoce ubiq; facite proclamari pacē hanc: ut licere omnes sibi sciānt: in locis pacatissimis omnia sequi: quæ ante bellum indiditū: aut agebāt: aut agi pcurabant. **A**mate autē ac honorate quos fuistis odijs olim hostes infectati: sic enim nobis plurimum gratificabimini. **E**x Mediolano viij. kalendas **M**aias.

Synonyma pacis pclamatiua.

Seruite publicæ inter nos inuitæ paci.

Proclament præcones nostri pacē publicā.

Vt a nobis est pax perpetuo duratura firmata: sic curate ut omnibus innotescat.

Facite cūctis notā esse: quā cū **T**auriscis firmatim⁹ pacē.

Plurimū cupimus pacem hanc a nobis tam diligenter institutam omnib⁹ palam esse.

Adhibete curam omnē: ut pax nobis **T**auriscisq; cōmunis ad exterar usq; nationes fama pferat.

Nihil hoc tempore magis optamus: q̄ attentissime hanc pacem proclamari.

Sit hæc ep̄la pacis pclamatiua: quasi ore n̄o sentētia.

Mittite præcones nostros: qui ubiq; proclament hanc pa-

cis firmitatem.

Post diutinas discordiarū causas pacē nobis firmatā esse diuturnā omnibus aperite.

Cū sublatae sint offensiones: paxq; inter nos stabilita: uos quoq; hoc omnibus declarate.

Quod pacata sint inter nos omnia: desideram⁹ omni studio cunctis populis referari.

Scient omnes ex uæhemētissimis odijs inter nos summā beniuolentiā stabilitā.

Titulus. liij.

Fœderis ic̄ti significatiua familiaris.

Vnde id sceleris sit ortū admiramur: ut inter finitimas nō nunq̄ urbes odia sint natia quædā: ut nibilo se plus amare possunt q̄ si assidue insurgerēt læsiones: assidue cædes.

Habemus enim ante oculos **R**omanos cum pœnis: cū latiorū multis: cum quibus & fines cōmunes forent: & interdū cōsanguinitates: in quos inferebant iniurias: & semper bellis instabant crudelissimis. **H**oc aut̄ cum natura nō

Augustin⁹ patiat̄ur: consuetudo non ferat: propinquitates non tolerant: ut **A**urelius inquit: sola procedūt animorū uæhemētia: quī sup̄bissimi atq; pacis impatiētissimi: aut alienæ foelicitatis inuidissimi atq; multarū rerum auidissimi semper aliquid cupiunt. **N**os tamen solutis hisce tenebrarū uindictis: significamus omni hominum generi: cum **T**auriscis ic̄tum nobis foed⁹ indelebile. **E**x **M**ediolano septimo kalendas **M**aias.

Fœderis significatiua ic̄ti familiarissima

Cum **T**auriscis nobis ic̄tum foedus omnibus significatum esse uolum⁹: hac epistola ic̄ti foederis significatiua. **Q**uid enim dirius erat q̄ cum finitimis nostris: cum quibus communib⁹ assidue deuincibamur affinitatum uinculis: semper gerere bellū? **A**t id aliquādū: uel nra negligentia: uel ipsorū incuria factum est: ut neq; homines: nec deos ueriti nostris inseruierim⁹ odijs: agros alternos depopulati: omneq; discordiarum genus insecuti. **T**ādē in mentes